UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordininariae in exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria iurisdictione

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam, Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

Chokier, Érasme de

Coloniae Agr., 1684

Quæstio 69. Clerus unius Diœcesis exemptus si transferatur ad aliam Diœcesim, an retinebit suas exemptiones & conservatorias.

urn:nbn:de:hbz:466:1-61908

Visual Library

aliud jus ſufficit ſpacio decem annorum, cum hæc præſcriptio ſit non contra jus, ſed præter jus, pro hoc quod notatur *c.de conſuetu.l.fin.lib.6.in verb.conſuetudo ubi eſt glo.notabilis & ſingularis.*

Hactenus Cardinalis Sabarel. cui & loco coronidis adiicio ea, quæ ille idem alio in loco ad hanc quæſtionem ſpectantia adfert. *in Clem.gravi §.ne igitur nu.9.de celeb. miſſarum.* ad quem ut & ad ea quæ etiam hac in eadem materia alibi ſcripſi, lectorem cum uſus erit, relego.

QUÆSTIO LXIX.

Clerus unius Diœceſis Exemptus ſi transferatur ad aliam Diœceſim, an retinebit ſuas Exemptiones & Conſervatorias.

SUMMARIUM.

1. *Hypotheſis hujus quæſtionis.*
2. *Clerus translatus in aliam Diœceſim, videtur mutare ſtatum.*
3. *Collegiata Eccleſia commutata in Cathedralem, amittit ſuas Exemptiones.*
4. *Privilegiis ineſt tacite clauſula. Rebus ſic ſtantibus.*
5. *Translatio fieri ſolet ſalvis Privilegiis.*
6. *Eccleſia autoritate Pontificis translata in aliam Diœceſim, retinet ſuas Exemptiones.*
7. *Conſervatoriæ exemptionibus annexæ ejuſdem ſunt naturæ & juris quo exemptiones.*
8. *Manente diſpoſitione principali, manent etiam dependentes.*
9. *Per mutationem non extinguitur Privilegium quod eſt compatibile cum ſtatu immutato.*
10. *Inducta in gratiam, converti non debent in perniciem.*
11. *Exemptionum cauſa finalis eſt quies Exemptorum.*
12. *Cauſa finalis Exemptionum durat in Clero translato in aliam Diœceſim.*

CLerus Mechlinienſis, Namurcenſis, Buſcoducenſis olim fuit Diœceſis Leodienſis, ſed poſtea erectis Mechliniæ, Namurci, Buſcoducis propriis Epiſcopatibus & Diœceſibus, iſte Clerus fuit ereptus atque ſegregatus à Clero Diœceſis Leodienſis, qui ab ordinaria juriſdictione eſt exemptus conſervatoremq; ſuorum Privilegiorum habet Abbatem ſancti Laurentii: Quæſtio nunc exſurrexit in Clero Namurcenſi, utrum & nunc priſtinis Exemptionibus gaudeat, & an eundem quem olim habeat Conſervatorem S. Laurentii Abbatem. 1

Pro parte negativa hoc eſt, quod Clerus Namurcenſis Exemptionibus, quibus

cum

cum de Diœceſi Leodienſi erat, nunc in aliam propriamque Diœceſim translatum non gaudeat, militant rationes ſequentes.

2 Prima, Clerus Namurcenſis ſegregatus à Clero Diœceſis Leodienſis, translatusque in aliam Diœceſim, mutaſſe videtur ſtatum ac quaſi maximam capitis diminutionem paſſus immunitates exemptiones privilegiaque antiqua amiſiſſe, *Gaill. lib.2. obſ.61. n.3. Bald. cap. imperialis nu.9. & ſeqq. de pace Conſtantia dixi lib.3. de juriſdict. ord. in exempt. quæſt.19. & 24.*

3 Secunda, ſicuti collegiata eccleſia quæ in Cathedralem commutatur, exemptiones ſuas amittit, *Wameſius conſ.62. nu.2. & ſeqq.* ita & Eccleſiæ unius Diœceſis quæ in aliam Diœceſim convertuntur.

4 Tertio, Exemptiones & Privilegia ſemper intelligi debent cum clauſula rebus ſic ſtantibus. Quæ in qualicumque diſpoſitione etiam juramento firmata ſemper tacite influit atque ſubauditur. *Latiſſimè Tiraquell. Reg. lib. ſi unquam in principio nu.161. & multis ſeqq. C. de revoc. donat. Surd. dec.289. nu.11. Pariſ. conſ.69. nu.32. vol.3. Alciat. conſ.72. nu.3. cap.2. ubi glo. Abb. & DD. de Renunt.* & proinde Diœceſibus ita commutatis aliterque quam cum exemptiones concederentur exiſtentibus eæ pariter ceſſare videantur. Verum pro affirmativa prævalent aliæ rationes claſſicorum Doctorum auctoritatibus confirmatæ. *Calderinus conſ.14. de cenſibus Innoc. cap.2. de novi operis num.30. And. cap. Privileg. de Reg. Jur. in 6.*

5 Prima, Translatio rerum aut perſonarum exemptarum ex una Diœceſi in aliam, fit ſalvis ſemper & manentibus juribus, exemptionibus atque privilegiis, unde de translatione diverſarum Provinciarum quæ erant Diœceſis Leodienſis in novas Diœceſes Epiſcopatum Namurcenſium, Mechlinienſium, Buſcoducenſium, quæ ſuas Exemptiones Clero Leodienſi æquales retinuerunt, reſpondit Dominus Joannes Wameſius *conſ.63. & 64. nu.3. de judiciis, Covarr. pract. quæſt. cap.37. num.7. verſ. hæc. vero Bartholus l. hoſtes ff. de captivis Caſt. conſ.307. lib.2. Curt. Jun. conſ.10 num.12.*

6 Secunda, Eccleſiæ, Civitates, caſtra, Collegia, aliavè loca ſi Pontificis auctoritate uti hic contigit, in alia nova loca aut Diœceſes transferantur, ſua Privilegia, jura Exemptiones retinent & conſervant, *cap. ad Apoſtolatus de conc. præb. glo. cap. Privilegium de Reg. in 6. Innoc. cap. cum ex injuncto de novi oper. nunt. ſcripſi de juriſdict. ord. in exemptos lib.3. quæſt.21. Rota apud Seraphinum citata à Joanne à Chockier meo Fratre in Scholiis ad preces imperiales ſect.3. quæſt.10.* Et conſequenter Clerus qui priſtinas ſuas Exemptiones non obſtante ejus in aliam Diœceſim translatione retinuit, retinuiſſe etiam cenſendus eſt eoſdem quos ante habebat conſervatores, juxta juris illam theoriam, quod non mutatur cui ſtare prohibetur, *l. Sanctimus C. de Teſtam.*
7 Tum quia Conſervatoriæ exemptionibus annexæ atque cohærentes

rentes ejuſdem cenſeri debent eſſe naturæ, qualitatis atque durationis, qua ipſæ manent Exemptiones, *Rom. conſ. 330. col. 4. verſic. hoc quidem 2. arg. cap. ſuper eo de præb. in 6. l. ſed ſi mortis ff. de leg. præſt. l. ſub conditione §. fin. ff. ſi contra tabulas.*

Tum quia manente diſpoſitione principali, manent, quoque diſpoſitiones aliæ omnes ab eadem principali diſpoſitione dependentes, *DD. l. cum principalis ff. de* 8 *Reg. Juris Innoc. d. cap. 2. de novi operis nunt. 6. Calder. d. conſ. 14.* Idque etiamſi Exempti illi tranſlati eſſent in aliam Diœceſim remotiorem. Non enim eſt novum ut quæ ſemel utiliter conſtituta ſunt durent, licet caſus ille evenerit à quo initium capere non poterat, *l. in ambiguis pro dote §. non eſt novum ff. de Reg. Jur.* factumque legitime retractari non debet, licet poſtea caſus eveniat à quo non poterat inchoari, 9 *cap. factum de Reg. Jur. in 6.* Denique per mutationem non extinguitur Privilegium quod jeſt compatibile cum ſtatu immutato, uti ex Seraphino citato jam loco frater meus oſtendit. *d. ſect. 2. quæſt. 10.* Non obſtat primum argumentum adductum in oppoſitum. Quia per ejuſmodi tranſlationem exemptiones non admittuntur, uti de Thenenſibus, Lovanienſibus, Arſchotanis in aliam Diœceſim tranſlatis reſpondit Dominus Wameſius, *conſ. 63. & 64.* à me alio in tractatu laudatus, *de Juriſdict. ordin. exempt. lib. 3. quæſt. 21.*

Sed nec ſecundum, quia ſi per permutationem Collegiatæ Eccleſiæ in Cathedra- 10 lem, exemptiones & privilegia corruerent, inductum in gratiam, converteretur in perniciem atque diſpendium, quod juris ratio non patitur, *cap. quod ob gratiam de Reg. Jur. in 6. l. quod favore C. de legibus.*

Denique nec poſtremum, quia exemptionum cauſa finalis eſt quies exemptorum 11 & favor S. Sedis, *ſcripſi lib. 1. quæſt. 1. nu. 17. de juriſdict. ord. in exempt.* Quæ quidem 12 cauſa finalis cum etiam duret in clero tranſlato in aliam Diœceſim durare etiam dicenda eſt præcedens exemptionis conceſſio. Diſpoſitio enim facta contemplatione alicujus cauſæ finalis tam diu durat quamdiu durat cauſa illius finalis, *l. ſervus ſi Dominorum C. de Epiſcop. & Clericis.*

QUÆSTIO LXX.

Conſervatores an indiſtinctè poſſint procedere per cenſuras excommunicationum adverſus violatores Privilegiorum.